

Edita Miriam Mendelová OP.

Abba Dorotheos Duchovní poučení užitečná pro duši.

Praha: Triton 2017, 136 s. ISBN: 978-80-7553-446-0

VÁCLAV VENTURA

Nakladatelství Triton připravilo skutečně milé překvapení. Z dílny etnoložky a teoložky sestry Edity Miriam Mendelové OP vychází monografie Abba Dorotheos z Gazy, Duchovní poučení užitečná pro duši. Kniha přináší zasvěcenou studii o životě, díle a myšlení mnišského autora ze šestého století Dorothea z Gazy. Byl žákem neméně významných duchovních autorit eremitů Barsanufia a Jana, posléze igumenem, představeným kláštera a nakonec zakladatelem nového kláštera v blízkosti Gazy.

Biografie Dorotheova je erudovaně zarámovaná do historického a duchovního kontextu. Jsme seznámeni s tradicí pouštních otců, specifiky palestinského mnišství, s životem a naukou jeho velkých učitelů Barsanufia a Jana. Z Dorotheova literárního a duchovního odkazu jsou nejznámější jeho Různá poučení pro duši. Jsou v nich představena témata mnišské pouštní duchovní tradice propracovaná s intelektuální filosofickou erudicí.

Pro pochopení duchovní nauky Dorotheovy je klíčová kapitola Duchovní život ve spisech abba Dorothea: rozbor a duchovní učení v nich obsažené. Otevírá se před námi prostor duchovních zápasů s vášněmi, základní stavební kameny mnišského a křesťanského života: pokora, bázeň Boží, láska, poslušnost, modlitba, mlčení a pokoj. Zkušenost Dorotheova ze šestého století se tu ukazuje ve své aktuálnosti a smysluplnosti pro náš život. Lze říci, že tato kapitola může sloužit jako slabikář duchovního života pro ty, kteří jsou zváni na cestu radikálního křesťanství.

Autorka nezapře své filologické dovednosti a v závěrečné kapitole se zabývá rukopisnou tradicí, vydáními a překlady Dorotheových spisů a jeho vlivem na další autory. K serióznosti práce patří i výkladový slovníček a ukázka dvou textů z Duchovních poučení. Práce je pro čtenáře upravenou rigorózní prací Edity Mendelové na Husitské teologické fakultě UK v rámci jejího studia na Ústavu východního křesťanství. Jen tak mimochodem je ukázkou plodné spolupráce různých akcentů křesťanské tradice. Autorka tuto knížku chápe jako uvedení do duchovního světa Dorotheova. Intenzivně pracuje na překladu jeho Poučení. Ta jistě obohatí naši překladovou patristickou literaturu o živý duchovní pramen a poslouží k prohloubení křesťanského života z osvědčených zdrojů křesťanské tradice.

doi: 10.14712/23363398.2020.12